

TÜRKİYE'DE ECZACILIK İNSAN GÜCÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ECZANE DAĞILIMLARI

Bu sayımızda Türk Eczacıları Birliği Eczacılık Akademisi yayınlarından biri olan “Türkiye’de Eczacılık İnsan Gücünün Değerlendirilmesi ve Eczane Dağılımlarına Yönelik Bir Çalışma” adlı kitabı tanıtmak istiyoruz. 2007 yılının Mayıs ayında basılan kitap, Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık İşletmeciliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gülbin ÖZÇELİKAY ve Uzm. Ecz. Halil TEKİNER tarafından hazırlanmış ve TEB Eczacılık Akademisi yayınları arasında yerini almıştır.

Türkiye’de eczacılık mesleğinin eğitimi eczacılık fakültelerinde yapılmaktadır. Üniversite eğitimi, özellikle “sosyal hareketliliği” ve “iyileşmeyi” sağlamak adına yeni fırsatlar sunması açısından önem taşımaktadır. Böylece üniversiteler başta olmak üzere eğitim ve öğretim kurumlarının sosyal ve kültürel alanda toplumla bütünleşme ve toplumu etkileme gücü öne çıkmış bulunmaktadır. Bunun yanında üniversitelerin, araştırma ve geliştirme yönü de önem taşımaktadır. Bilim

dünyasının en önemli amaç ve görevleri arasında bilimsel araştırmalar yapmak, yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen bilgi ve bulguları yayınlamak suretiyle paylaşmak ve böylece bilimin gelişmesine katkıda bulunmak yer almaktadır. Bir üniversite kurulabilmesi için bölgenin stratejik konumu, öğrenci potansiyeli ve yörenin ihtiyaçları temel kriterlerdir. Kurulacak üniversitenin mevcut ve açılacak birimleriyle ülkenin ve yörenin eğitim, öğretim, bilim ve kültürüne önemli katkılarda bulunması istenir. Ülkemizdeki eczacılık fakültele-

rinin ana amacı, lisans ve lisansüstü düzeyde eczacılık sektörünün gereksinim duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştirmektir. Bu amaca yönelik olarak eğitim sırasında öğrenciler ilaç kaynakları (doğal, yarı-sentetik ve sentetik), ilaç üretimi, müstahzar yapımı, ilaçların tedavi edici ve toksik etkilerine ait temel ve mesleki bilgileri edinmektedirler. Farmasötik ilimlerdeki hızlı gelişmelere paralel olarak kendilerine verilen bilgiler sürekli güncellenmekte ve öğrencilere internet aracılığı ile yeni bilgilere ulaşma yolları öğretilmektedir. Bilindiği gibi hastaların yaşamlarını koruyan terapötik araç olarak ilaçlar, sağlık bilimlerinin hemen her alanında önemlidir. Öte yandan, ilaç endüstrisindeki teknolojik gelişmelere bağlı olarak bir eczacının rolü değişmekte ve hastaların bilgilendirilmesini kapsayan yeni bir görev giderek önem kazanmaktadır. Türkiye’de 2006 yılı itibarıyla bulunan 12 eczacılık fakültesinden yılda ortalama 850 öğrenci mezun olmaktadır. Eczacıların %82’si eczane açmakta, ancak eczanelerin de %37’si, nüfusun %27’sinin yaşadığı üç büyük ilde toplanmış bulunmaktadır. Devlet Planlama Teşkilatı raporlarına göre mevcut eczacı sayısının 2010 yılına kadar yeterli olduğu belirtilmektedir. Buna bağlı olarak eczane sayılarına kısıtlama getirecek düzenlemeler planlanmaktadır. Ancak bu arada yeni eczacılık fakülteleri de açılmaktadır. Bu çalışma, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Türkiye’de eczacılık alanında iş gücü yetiştiren eczacılık fakültelerine her yıl kaç öğrenci alındığı, kaç öğrenci mezun olduğu ve yeterli fiziksel koşullara, öğretim elemanına sahip olup olmadığı araştırılmıştır. İkinci bölümde ise Türk Eczacıları Birliği kayıtlarına göre eczacıların hangi alanlarda istihdam oldukları ve eczane açmayı tercih eden büyük orandaki eczacıların bölgelere, illere göre dağılımı verilmiştir. Bu çalışmanın sonunda Türkiye’de eczacı enflasyonu yada eczacı işsizliği konusunda tehdit var mıdır?, Türkiye’de yeni eczacılık fakülteleri açılmaya devam edilmeli midir? sorularına yanıt bulunmaya çalışılmıştır.

